

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

KREDKA

OJ CZYSTY – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

KREDKA, ta do rysowania i kolorowania, jest bardzo bliską krewną KREDY – tej do pisania na tablicy. Zanim wymyślono KREDKI ołówkowe i świecowe, nazywano KREDKĄ laseczkę z kredy lub gipsu z domieszką kleju i barwnika, służącą do pisania i kolorowania, czyli mniej więcej to, co dziś nazywamy KREDĄ. Sam wyraz KREDKA powstał jako zdrobnienie występującego w XVII-XVIII w. wyrazu KRYDA 'kreda'. W tym samym czasie, a także wcześniej używane były również formy KRETA (z bezdźwięcznym -t-) oraz KREJDA, najbliższa przejętej przez nas średniowiecznej niemieckiej postaci krite / kride (dziś Kreide) 'kreda', która z kolei pochodzi od łacińskiego creta 'kreda'. Choć dawniej równie często używane były formy KRETA, KRYDA i KREJDA, zdrobnienie ma postać KREDKA, a nie „kretka” czy „krejdka”. Możliwe, że na dźwięczność dzisiejszej KREDKI miało wpływ pewne skojarzenie: dawniej, kiedy ktoś w karczmie lub w sklepie kupował NA KREDYT, karczmarz lub sprzedawca zapisywał jego należności (czyli ów KREDYT) KREDĄ na specjalnej tablicy. Niewykluczone, że właśnie skojarzenie KREDY z KREDYTEM dało dzisiejszą KREDKĘ.